

TIBBIYOTNOMA

TOSHKENT TIBBIYOT AKADEMIYASI NASHRI № 02 2021 YIL 23 FEVRAL

МУЪТАБАР АЁЛЛАРИМИЗ БАЙРАМИ БИЛАН ҚУТЛАЙМИЗ!

Муҳтарама аёллар, мунис, муътабар онахонлар! Тошкент тиббиёт академиясининг фахри бўлмиш зиёли опа-сингиллар, чуқур илмий тафаккури билан тиббиёт равнақига муносиб ҳисса қўшиш ниятида ўқиб, ўрганаётган, изланаётган талаба қизларим.

Сизларни яқинлашиб келаётган баҳор байрами ҳамда Халқаро хотин-қизлар куни билан чин дилдан самимий табриқлайман. Мен бугун кўксимда катта ифтихор билан аёллари қадр топиб, оилалар эъзозда бўлган шундай муаззам юртнинг сиздай муҳтарамаларига самимий тилакларимни билдираётганимдан мамнунман.

Аёл деганда кўз ўнгимизда энг аввало меҳридарё Аналаримизнинг мунис сиймоси гавдаланади. Оналарнинг қадр-қиммати сира миннат билмас бағрикенглиги ва олийжаноблиги билан ўлчанади.

Кичиккина жуссасида олам ташвишини кўтариб юрсада, юзидан табассуми аримаган, фарзандлари бахту камоллини ҳар қандай неъматдан устун билган садоқат фаришталари бугун миллий тиббий таълимни жаҳон андозалари

даражасига олиб чиқаётганлигининг гувоҳи бўлиб турибмиз.

Тошкент тиббиёт академиясининг кўп минг сонли аҳил илмий педагогик жамоаси таркибида сидқидилдан меҳнат қилаётган устоз ва шогирдларимиз, магистрлар, докторантлар, профессор ва академик аёлларимиз, шунингдек, катта илмий даргоҳда узоқ йиллардан буён фаолият олиб бораётган ходималар, барча-барчангизни чин дилдан қутлайман.

Ўзингиз сингари нозик қалбингиз асло дард чекмасин, кўзингизни яшнатиб камол топаётган фарзандларингиз шу элнинг ардоғи ва Яратганнинг паноҳида бўлсин. Хонадонингизни файзли кунлар шукуҳи ҳамиша безаб турсин.

Ҳурматли академиямизнинг фахри бўлмиш профессор-ўқитувчилар, талаба-ёшлар, суюкли қизларим Сизларга аввало оилавий хотиржамлик, ўқиш ва келгуси илмий фаолиятларингизда улкан зафарлар тилаб қоламан.

Эҳтиром билан

Тошкент тиббиёт академияси
ректори А.Шадманов

2021 йил – Ёшларни қўллаб-қувватлаш ва аҳоли саломатлигини мустақкамлаш йили

ИЛМ ВА ФАН ТАРАҚҚИЁТИ ТАСОДИФ ЭМАС, БАЛКИ ЗАРУРИЯТДИР

Бугунги кунда жаҳон ҳамжамияти мамлакатимиз халқи, Ватанимиз ҳақида сўз юритганда, "Янги Ўзбекистон" деган иборани тилга олмоқда. Бу бежиз эмас.

Зеро, сўнги йилларда юртимиз ўз тараққиёти йўлида мутлақо янги, жамиятнинг барча соҳаларида туб ўзгариш, янгиланиш, ислохотлар рўй бермоқда. Бу янгиланиш жараёнида мамлакатимиз аҳолисининг катта қисмини ташкил этадиган эртанги кунимизнинг муҳим кучи – ёш авлод таълим-тарбиясига эътибор янада кучайди. Ёш авлод бугунги кунда жамиятимизда амалга оширилаётган ислохотларнинг етакчи кучи бўлиб келмоқда. Хусусан, таълим, илм-фан, маданият санъат, спорт, тadbиркорлик, касб-хунар ўрганиш, бандлик, меҳнат муҳофазаси фаолиятини йўлга қўйиш ва ривожлантириш каби йўналишларда мақсадли ишлар йўлга қўйилди. Ўзбекистон ёшларини дунё ҳамжамиятининг рақобатдош мутахассисларга айлантириш ниятида таълим тизимини илмий, замонавий миллий ресурсларни тасарруф этиш орқали, миллий манфаатларни ифода этувчи услублар таълим тизимида татбиқ қилинмоқда.

Шунингдек, Президентимизнинг тегишли фармонлари ва қарорлари, хусусан янги таълим тўғрисидаги қонун мамлакатимизда таълим тизимининг халқаро стандартлари асосида ривожлантириш, соҳага оид ислохотларни муваффақиятли амалга оширишда, ўқув тарбия жараёнига илғор хорижий тажрибаларни, инновацион педагогик ва ахборот технологияларни кенг жорий этиш, нодавлат таълим ташкилотлари лицензия асосида фаолият олиб бориши таълим соҳасидаги давлат назорати, таълимни ривожланишида асосий устун бўлди.

(Давоми 6-бетда.)

Ҳикмат

Дунёда энг бебаҳо, аммо ҳамиша текинга тарқатиладиган хазина бор.
Бу – Она меҳри...

Ҳикмат

СЎЗЛАШУВ МАДАНИЯТИ ҲАҚИДА АЛИШЕР НАВОИЙ ЎГИТЛАРИ

Маданий муомалада сўздан фойдаланиш муҳим масаладир. Шунинг учун ҳам халқимиз “Сўздан – сўзнинг фарқи бор, ўттиз икки нархи бор”, деб беҳуда айтмаган. Бу масалага халқимиз ва унинг буюк сиймолари, ижод соҳиблари қадимдан эътибор бериб келишган. Сўз ва унинг, сўзлашув жараёнидаги сеҳрли хизматлари, маънавий-маърифий ва тарбиявий хусусиятлари ҳақида улар томонидан қанчадан-қанча ҳикматлар, мақол ва ривоятлар яратилган. Халқ тилида ҳикматларнинг кўплаб қўлланишини ҳамма билади, албатта. Чунончи, “Яхши сўз филни ҳам йўлга солар”, “Ширин сўз билан илон инидан чиқар”, “Яхши сўз жон озиғи”, “Ёмон сўз бошни ёрар”, “Одам тилидан топар” каби мақоллар шулар жумласидан.

Айниқса, буюк мутафаккир Мир Алишер Навоий асарларида бу борада ажойиб ҳикматлар борки, улар айни пайтда миллий муомала маданиятимизни ўзига хос томонларини ривожлантириш ва ёш авлодни таълим-тарбияси учун аҳамияти каттадир.

Алишер Навоийнинг тил, сўз ва нутқ ҳақидаги мақол ва ҳикматларининг бир қисми кишилар тили орқали бўладиган муомала муносабатларидаги маданийлик, ширинсуханлик, сўзлашув-нутқ маданияти масаласига бағишланади. Масалан, тили ёмон одам эл кўнглини жароҳатлайди, ўз бошига ҳам офат еткази... Хушсухан одам юмшоқлик билан дўстона сўз айтади, кўнглига тушиши мумкин бўлган юз ғам унинг сўзи билан даф бўлади... кабилар шулар жумласидан. Бу каби ҳикматларни тарбиявий аҳамияти ниҳоятда кўпдир. Айниқса, талаба-ёшлар орасида, Навоий-хонлик давраларида шоир ҳикматларини, асарларидаги асл шеърӣ матнлари

Сўзлашув маданиятида тил ва нутқнинг роли ниҳоятда катта. Бу буюклик инсоннинг тили-сўзи, нутқи орқали ифодаланадиган ширинсуханлик, хушмуомалалик эса тилда, нутқда қўлланадиган ҳар бир сўзнинг сеҳрли мазмунлари, қиймати, чегара-меъри ва ўрни кабилар билан изоҳланади.

билан биргаликда таҳлил этилса, улар учун янада таъсирли ва фойдали бўлиши шубҳасиз. Ёшларимизда ширинсуханлик, хушмуомалалик этишмаса бир бор суҳбатлашганданоқ суҳбатдошлари ундан йироқлашиши ва укувсиз, қоқоқ, дағал маданиятсиз киши саналиши турган гап, ҳатто хуснли, қад-қомати келишган бўлса ҳам кўпчиликка ёқмайди.

Ҳазрат Навоий бу ҳақида қуйидаги ҳикматли сўзни ёзган:

*Хусн-жамоли йўқ одам ширин сўзли бўлса,
Гўзал ва ширин сўзи билан,*

барчани қўлга олади.

Ҳақиқатан ҳам инсон ҳамиша ширин сўзга муҳтож бўлади. Ширинсуханлик ҳамиша ҳаммага хуш келади. Кишининг лаззатли суҳбати ҳам, мушқули осон бўлиши ҳам ана шу ширинсуханликдандир. Ширин тил билан муомалада бўлсанг, душман ҳам дўстлашиб кетиши мумкин. Ширинсуханлик беморга шифо бағишлайди.

Табобат илмининг тождори Абу Али ибн Сино ўзининг кўп йиллик ҳаётӣ тажрибасига асосланган ҳолда қуйидагича ёзади: “Инсон ҳар доим навқирон, бардам бўлиши учун бошқа одамларни ўз сўзи билан ранжитмаслиги, айни пайтда ўзи ҳам хуштабиатлик, ширинсухан бўлмоғи лозим”.

Сўз санъатининг тождори Мир Алишер Навоий ҳам қуйидаги ҳикматларни битганлар:

*Берур ул бир ўлуққа жон сўзидин,
Танаро киреузур равон сўзидин.
Жисм бўстониға шакар сўздир,
Рух ашкориға самар сўздир.*

Навоий сўзнинг сеҳрига, куч-қудратига катта баҳо беради. Сўзнинг сеҳрли кучи шундаки, унинг кўпмаънолиги ва ўз ўрнида юмшоқ қўлланилишида. Сўзни ширинсуханлик билан ишлатиш санъатдир. Шоирнинг фикрича сўз билан ҳар қандай кишига яхшилик хислатларини сингдириш имкони бор. Ширинсуханлик – нафосат. “Нафосатнинг жони бор” дейдилар. Навоийнинг фикрича, ширин тил ёки ширинсуханлик билан қилинган муомала кишини сеҳрлаб қўйиши мумкин. Ширин тилга маълиё бўлиб шимирган майдан солинган заҳарнинг

кучини ҳам сезмай қолади, киши:

*Хуш сўзга ким ўлса масту беҳуш,
Шарбатаро заҳарни қилур нуш.*

Сўз санъаткори ҳазрат Навоий ҳар бир суҳандон яъни нотиқ ёки сўзловчи ширинсуханликни ўзига шиор ва одат қилиб олса, унинг нутқда сўзлар ёқимли ва чиройлилиги билан гўзал баҳор фаслини, унинг гулгунчаларини эслатиб туриши керак, дейди:

*Ҳар ким, сучуксўз демак широридадур,
Маъни гули нутқининг баҳоридадур.*

Кўп сўзлаш ҳам яхши фазилат эмаслигини балки узоқдан-узоқ кўп гапирган кишининг нутқда хатолик содир бўлиши, бу хатолик эса ўзининг бошига бало келтиришини таъкидлайди:

*Оғзингга келган такаллум риштасин
чекма узун,*

*Ким бу ишдан сарнигунлик юзланиб,
нуқсон келур.*

*Оз сўзлаганидин истиқомат ҳосил,
Соҳиблиғидин вале саломат ҳосил.*

Буюк сўз санъаткори Алишер Навоий нутқ маданияти соҳасида жуда кўп ажойиб ҳикматлар яратганки, улар ҳақида алоҳида тўхталиш лозим бўлади. Чунончи, шоир асарларидан бу соҳадан ташқари яна халқпарварлик, меҳнатсеварлик, ватанпарварлик, дўстлик, меҳр-муҳаббат ва оқибатлилиқ, ростгўйлик, илму ва маърифатпарварлик хислатларини тараннум этишга тил, сўз ва нутқнинг роли ҳақида жуда кўп ҳикматлари бор. Умуман, она тилимизни муътабар хислатлари кўп, тилнинг жамиятдаги ўрни ҳақида ҳам Навоийнинг фикрлари юқоридагидек мисраларда ўз ифодасини топган бўлиб, уларнинг тарбиявий аҳамияти ниҳоятда чексиздир. Уни севиб ўрганиш, эъзозлаш, миллийлигини сақлаш ва тараққий эттириш мутафаккир Навоий айтганидек, ҳаммининг муқаддас вазифасидир:

*Бу тил бирла, то назм эрур халқ иши,
Яқин қилмамиш халқ сенингдек киши.*

Акмал АСЛАНОВ,
Тошкент тиббиёт академияси
Ўзбек ва хоржий тиллар
кафедраси катта ўқитувчиси, ф.ф.н.

БОРИ ЭЛГА ЯХШИЛИК ҚИЛГИЛКИ, МУНДИН ЯХШИ ЙЎҚ

**Заҳириддин Муҳаммад Бобур атоқли давлат
арбоби, саркарда, шу билан бирга истеъдодли
шоир, тарихчи ва таржимондир.**

нолар қурдиради. Бобурнинг Ҳиндистонни эгаллашдан мақсади бойлик орттириш ёки мустамлака ўлкани талаш бўлмаган, балки юртни обод, халқни фаровон қилишни ўз мақсади деб билган. Ҳиндистонликлар Бобур ва унинг авлодларини жуда ҳурмат қилишган. Ҳиндистонлик машҳур ёзувчи Муни Лаъл Бобур ва бобурийлар ҳақида 6 та роман ёзган. Ҳиндистонда бобурийлар ҳукмронлиги 1858-йилгача давом этади.

Бобурдан бизгача етиб келган энг нодир асар “Бобурнома” асаридир. Бу асар 1494-йилдан 1529-йилгача Бобур атрофида кечган воқеаларни ҳаққоний акс эттириши билан ажралиб туради. “Бобурнома”ни инглиз тилига таржима қилган Эрскин Бобурни бундай таърифлаган эди: “...саховатлиги, мардлиги, фанга, санъатга муҳаббати ва улар билан муваффақиятли шуғулланиши жиҳатидан олиб қараганда, Осиёдаги подшолар ичида Бобурга тенг келадиган бирорта ҳам подшо тополмаймиз”.

Бобурнинг умри от устида ўтишига қарамай лирик асарларини жамлаб 2 та девон тузган. Фақатгина Ҳинд девони бизгача етиб келган. Бобур лирикаси тили ва услуби жиҳатидан ниҳоятда содда ва равондир. У жўшқин ва мусиқий мисраларида ҳаётий образлар ярата олди.

*Сен гулсану мен ҳақир булбулдурмен,
Сен шуъласен ул шуълаға мен қулдурмен.
Нисбат йўқдур деб ижтиноб айламаким,
Шоҳмен элга, вале сенга қулдурмен.*

Кўп йиллик оғир жанглар, туғилиб ўсган юртидан йироқлашиш Бобурни эзади, Ватанини қумсайди. Ёр-дўстларини соғинади, Фарғонадан қовун келтириларида, қовунни сўйиб аччиқ-аччиқ йиғлайди. Лекин умрининг охиригача Ватанига қайтиш орзусидан айрилади олмайди.

Бобурнинг ҳаёт йўли ва асарлари келажак авлод учун тарбия мактабидир.

Академик лицейимизда ҳар йил анъанавий тарзда буюк аждодларимиз Алишер Навоий ва Заҳириддин Муҳаммад Бобур таваллудига бағишланган тадбирлар ўтказиб келинади. Бу йил ҳам ушбу санага бағишланган тадбир кўтаринки руҳда ўтказилди. Унда ўқувчиларга аждодларимизнинг бой меросини ўрганиш муҳимлиги таъкидлаб ўтилди.

Келажак авлодни маънавиятли инсон қилиб тарбиялашда Алишер Навоий ва Заҳириддин Муҳаммад Бобур асарлари бизга яқиндан ёрдам беради.

**Д.ИСМОИЛОВА,
ТТА академик лицейи
тиллар кафедраси мудири**

Бобур ота томондан тўрт авлод билан Амир Темура, она томондан бобоси Юнусхон ўн икки авлод билан Чингизхонга боғланган эди. Кўринадики Бобур икки буюк сулола туташган нуқтада дунёга келган машҳур шахслардан биридир. Бобур қисқа умри давомида мураккаб, курашларга бой ҳаётни ва ижодий фаолият йўлини босиб ўтди. Отаси Умаршайх 1494-йилда фожеали вафот этгач, 12 ёшда Фарғона тахтини эгаллайди. 1497-, 1500-, 1501-йилларда Самарқандни фатҳ этишига қарамай, турли сабабларга кўра Самарқандда ҳукмронлик қилиш насиб қилмайди. 1503-йилда Қобул ва Ғазнани жангсиз таслим этиб, ўзини шоҳ деб эълон қилади. 1526-йилда, бешинчи уринишда Ҳиндистонни эгаллайди ва Европада машҳур “Буюк Муғул империяси”га асос солади. Бобур Ҳиндистонда адолатли қонунлар чиқаради, жумладан ғайридинлар солиғи жузьяни бекор қилади, ўлган эрининг жасадига тирик хотинини ҳам қўшиб ёқишни тақиқлайди. Боғлар ва турли би-

Зулфия таваллуди олдида

ШЕЪРИЯТНИНГ МАНГУ ЖИЛОСИ

*Деразминг олдида бир туп
Ўрик оппоқ бўлиб гуллади...
Новдаларни безаб гунчалар,
Тонгда айтди ҳаёт отини
Ва шаббодда қурғур илк саҳар
Олиб кетди гулнинг тотини.*

Қандай майин, руҳни аллаловчи, кишининг бутун танасига оромбахш нафас олиб кирувчи ўрик гулдай тоза, беғубор, шаббоданинг эпкинидай роҳатбахш сатрлар...

Кишига бир олам завқ, маънавий, руҳий озуқа бағишловчи, Ватанга, юртга, ёрга садоқат руҳида тарбияловчи сатрлар, шеърлар, ғазаллар, қасидалар садоқат ва муҳаббат тимсоли, ўзбек аёли, халқимизнинг суюкли, забардаст шоираси Зулфияхоним қаламига мансубдир. Ҳарф таниб, китобга эътиқод қўйганимиз ондан бошлаб Зулфия шеър ва ғазаллари, до-

стонларини ёдлаб, унинг шеърларига басталанган куй, қўшиқларни тинглаб катта бўлганимиз рост. Унинг “Ҳаёт варақлари”, “Хулқар”, “Мен тонгни куйлайман”, “Дугоналар билан суҳбат”, “Тонг билан шомаро”, “Юрагимга яқин кишилар”, “Сўроқлайди шоирни шеърим” каби қатор шеърый туркумлари дostonлари, пьеса ва опера либреттолари халқимиз қалбидан кенг ўрин олган, ўрта, ўрта махсус, олий таълим дарсликларига киритилган. Шунингдек, унинг асарлари бир қанча чет тилларига ўғирилган. Шу билан бирга Зулфия номидаги Давлат мукофотини таъсис этиш тўғрисидаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонида мувофиқ бир неча йиллардан буён Зулфияхоним қизлари қатори йилдан йилга кўпайиб бормоқда. Зулфия номидаги Давлат мукофоти

ҳар йили давлатимиз раҳбарининг тегишли Фармонида биноан, таълим, фан, адабиёт, маданият, санъат, спорт ва жамоатчилик фаолиятида алоҳида ютуқларга эришган, ўн тўрт ёшга тўлган ҳамда ўттиз ёшдан ошмаган иқтидорли қизларга берилади.

2017 йилнинг 18 апрелида “Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий боғи худудида Адиблар хиёбонини барпо этиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарори қабул қилинди. Адиблар хиёбонини адабиёт ва маърифат масканига айлантириш, ҳар бир адиб ҳайкалини муайян олий ўқув юртига бириктириб, бу ерда очик дарслар, маънавий-маърифий тадбирлар ўтказиш бўйича тавсиялар берилди. Шу қарорга мувофиқ режа асосида ишлар олиб борилиб, хиёбонда халқимизнинг

атоқли шоир, ёзувчиларига, буюк аждодларимизга ҳайкаллар ўрнатилди. Олий ўқув юртиларига, шу жумладан сеvimли шоирамиз Зулфия Исроилова ҳаёти ва ижодини кенг тарғиб қилиш Тошкент тиббиёт академиясига юклатилди. Шу асосда Тошкент тиббиёт академияси ёшлар билан ишлаш бўлими бошлиғи Т.Бобомуродов, хотин-қизлар кўмитаси раиси Л.Абдуқодирова, ўзбек ва хорижий тиллар кафедраси мудири Р.Абдуллаева, катта ўқитувчилар К.Авилова ва А.Аслоновлар бошчилигида ўзбек ва хорижий тиллар кафедрасида Зулфияхоним хонаси ташкил этилди. Мазкур хонада Зулфия ҳаёти ва ижодига бағишланган баннерлар, кўрғазмалар материаллар, шоиранинг китоблари мавжуд. Шунингдек, бу хонада ўқитувчилар ва талабалар очик дарслар ва тадбирлар ташкил этишда фойдаланишлари мумкин.

**Клара АВИЛОВА,
Ўзбек ва хорижий тиллар
кафедраси катта ўқитувчиси**

Жамиятнинг қай даражада ривожланганлигини унинг аёллар ва болаларига кўрсатаётган ғамхўрлигидан англаса бўлади. Жамият қанчалик бой бўлса, у ўз юртидаги болалар ва аёлларга шунчалик ғамхўрлик кўрсатади.

Ҳақиқатан ҳам юртимиз мустақилликка эришган илк йиллардан оқ аёллар ва болалар саломатлигига бўлган эътибор сиёсат даражасига кўтарилди. Оила қуриш, она бўлиш, соғлом фарзандни дунёга келтириш, болани ҳар томонлама соғлом, интеллектуал етук инсон қилиб тарбиялаш – бу улкан бахт дея уқтирилди.

Ҳозирги кунда жамиятимизда аёл кишига бўлган эҳтиром жуда улуғланади. Аёлларга бўлган юксак эъзоз ва эътиборни ҳар йили Президентимиз фармонлари билан қўлаб хотин-қизларнинг юксак унвонларга, орден ва медалларга сазовор бўлаётганлигида ҳам кўриш мумкин. Ёш қизларимизни маънавий савиясини юксалтириш мақсадида узоқ йиллардан буён Зулфия мукофоти билан тақдирланиши ҳам мамлакатимиз хотин-қизларининг эзгу интилишларини рўёбга чиқариш борасида яратилаётган кенг имкониятларга яна бир далилдир.

Дарҳақиқат, аёлларимиз жамиятимизнинг кўп қисмини ташкил этади, агар статистик маълумотларга назар солсак, жумладан, республика аҳолисининг 51 фоизи хотин-қизлардан иборат бўлиб, қишлоқ хўжалигида 39 фоиз, илм-фанда 37 фоиз, халқ хўжалигида 42 фоиз, соғлиқни сақлаш тизимида 73 фоиз, халқ таълимида 65 фоиз хотин-қизлар фаолият кўрсатар экан. Республикада олий ва ўрта махсус таълимга эга бўлган мутахассисларнинг ҳар иккинчиси аёлдир. Тиббиёт соҳасидаги илмий ходимларнинг қарийб 53 фоизини аёллар ташкил этади. Шундай экан, ўз-ўзидан кўриб турибдики, бугун жамиятнинг деярли ҳеч бир муаммосини, давлат қуриш вазифасини ҳам аёллар иштирокисиз ҳал этиш мушкул.

Юқорида айтиб ўтганимиздек, давлатимиз томонидан хотин-қизларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини қўлаб-қувватлаш, уларни оила, жамиятдаги мавқеини ошириш, аёллар ҳуқуқларини ҳимоя

қилиш ҳамда соғлом ва баркамол авлодни вояга етказиш – давлатимиз олдида турган энг устувор вазифаларидан бири бўлиб келмоқда.

Шу сабабли, ТТА ХҚҚ олдида турган устувор вазифалардан бири – ёшларни маънавий баркамол, ғоявий курашчан, миллат ва давлатнинг барқарорлиги ҳамда тараққиёти йўлида ўз кучини аямайдиган, миллий қадриятларини улуғлайдиган, маънавий таҳдидларга қарши тура оладиган, ўзида фидойилик ва дахлдорлик ҳиссини мужассамлаштирган инсонлар қилиб тарбиялашдир.

Шу билан бир қаторда талаба-

зарур?”, “Оналик ва болаликни муҳофаза қилиш бўйича қабул қилинган ҳукумат қарорлари”, “Оила ва жамият мутаносиблиги”, “Бехатар оналик. Контрацептив воситаларнинг замонавий турлари” каби мавзуларда қатор давра суҳбатлари ўтказилди.

Хотин-қизларимизни бўш вақтини мазмунли ўтказиш, қизларимизни оилавий ҳаётга тайёрлаш ҳамда уларни ҳунарли бўлишни таъминлаш мақсадида талабалар турар жойида тикувчилик хонаси очилган бўлиб, у ерда 6 та тикув машинаси ўрнатилган. Хона керакли жиҳозлар, тикувчилик анжомлари билан тўлиқ

ўқитувчилари иштирокида қатор давра суҳбатлари ўтказилди.

ТТА ХҚҚ иштирокида Тошкент шаҳри бўйича аҳоли ўртасида “Соғлом турмуш тарзи” мавзусида қатор учрашув ва давра суҳбатлари ташкил этиб келинмоқда.

Юқорида амалга оширилган тадбир ва учрашувлардан кўринадики, биз бугун ёш авлод тарбиясига ҳар қачонгидан ҳам кўра катта эътибор бермоқдамиз. Бизнинг энг катта ишончимиз, мадад-таянчимиз – бу ўсиб келаётган ёш авлоддир. Биз мамлакатимиз ва мустақиллигимиз келажагини шу ёшлар қиёфасида, уларнинг пок қалби, эркин тафаккури, мустаҳкам иродаси ва дунёқарашида кўраимиз. Шундай экан, ўсиб келаётган янги авлодни ким она алласи билан эзгуликка ўргатади, ким уни парвариш қилади, ким уни Ватанга, халққа садоқат руҳида тарбиялайди, ким етук инсон қилиб вояга етказиши? Албатта, бу улуғ ва масъулиятли иш фақат оналарнинг қўлидан келади.

Мухтасар қилиб айтадиган бўлсак, биз аёл деганда, аввало, онани тушунаимиз. Унда бутун олам қувончи, дўстга хос фидойилик, она жасорати мужассам. Аёл севгисидан мусаффо бўлмаган, унинг мардлигидан мадад олмаган ҳамда камтарона йўриғига юрмаган инсон ҳақиқий ҳаёт кечирмаган ҳисоб.

Ҳар бир Аёлнинг нияти битта, у ҳам бўлса юрти тинч, оиласи фаровон бўлишидир. Ҳар бир аёлнинг орзуси ягона – у ҳам бўлса фарзандларининг камолини кўриш.

Қадри опа-сингиллар! Азиз ва муҳтарама аёллар, гўзал ва дилбар опа-сингиллар! Барчангизни ТТА ХҚҚ номидан кириб келаётган қўшалок байрам – 8 март – Халқаро хотин-қизлар куни ҳамда янгилиниш даври – Наврўзи олам билан чин юракдан табриқлаймиз. Сиз ва сизнинг тимсолингизда оила аъзоларингизга соғлиқ, хотиржамлик, иш ва ўқишларингизга омад тилаймиз.

Л.АБДУҚОДИРОВА,
ТТА ХҚҚ раиси

АЁЛНИ ЭЪЗОЗЛАШ – ВАТАННИ ЭЪЗОЗЛАШ ДЕМАКДИР

қизларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ҳам бизнинг олдимизда турган энг асосий вазифалардан бири. Бу борада эл ардоғидаги шоир ва ёзувчилар, Зулфия мукофоти совриндорлари билан учрашувларни ташкиллаштириш – ёшларимиз қалбига ватанпарварлик ва миллатпарварлик туйғуларини уйғотади. Яна бир нарса, Ватан – оиладан бошланади. Оиланинг тинч-тотувлиги эса ёшларимизнинг нафақат ахлоқий жиҳатдан, балки ёши жиҳатдан ҳам оила қуришга тайёр бўлишларига боғлиқ. Қизларнинг жуда ёш турмушга чиқиши ва уларнинг оилавий ҳаётга тайёр эмаслиги салбий ҳолатларга олиб келиши мумкин. Бу борада талаба-ёшларни оила қуришга тайёрлаш мақсадида “Ораста қизлар” тўғараги ташкил этилган бўлиб, бу мактаблар ўз иш режаларига асосан талаба-ёшларни оилага тайёрлаш мақсадида “Эрта турмуш қуришининг салбий оқибатлари”, “Оилада соғлом руҳий муҳитни шакллантиришда оила аъзоларининг ўрни”, “Никоҳ тўғрисида нималарни билиш

таъминланган. Қизларимизга тикувчилик сирларини ўргатиш учун малакали тикувчи-педагог ҳам ишга олинди.

Тикувчилик курсига ҳозирги кунда академиянинг турли факультетларида таҳсил олаётган 80 дан ортиқ қизларимиз аъзо бўлдилар. Улар тикувчилик сирларини ўрганишни бошладилар. Келгусида тикувчилик курсининг ишларини янада кенгайтириб, ТТЖ учун ётоқ анжомларини тикиш, пардалар тикиш, талабалар турар жойида яшовчи талабаларнинг кийим-кечакларини таъмирлаш ишларини ҳам йўлга қўйиш мўлжалланган.

Ректоримиз ташаббуслари билан ТТЖларида “Пазандачилик”, “Тўқувчилик”, “Орасталик”, “Сартарошлик” каби 10 дан ортиқ тўғарақлар ташкил этилиши режалаштирилди.

Талаба-ёшларни ҳуқуқий онгини ошириш, маънавиятини юксалтириш, диний бағрикенглик маданиятини шакллантириш мақсадида Ички ишлар, Диний қўмита, туман ҳокимлиги вакиллари ҳамда Испом университети

“Ер юзида сўз ва соз санъати, шоиру ҳофиз, рассом ва ҳайкалтарош пайдо бўлибдики, она ва аёл зоти юксак пардаларда тараннум этиб келинади. Улуғ шоиримиз Эркин Воҳидов айтганларидек, “Оламда аёл мадҳига дoston тугамайди”. Чунки, аёл сиймоси Яратганинг тенгсиз мўъжизаси бўлиб келган ва ҳамиша шундай бўлиб қолади”.

Ш.МИРЗИЁЕВ

АЁЛ – ЖАМИЯТ ГУЛТОЖИ

Халқнинг улуғ миллат бўлиб оёққа туриши биринчи галда оналарнинг маънавияти, маданияти ва саломатлиги билан боғлиқ. Аёлнинг ўрни, унинг бунёдкорлик фаолияти ҳамма давлатларда ҳам улуғланиб келинган.

Ҳар бир аёлнинг тақдирида ҳаётимизнинг, ҳаётимиз тарихининг бир бўлаги бор. Ҳозирги кунда ҳам жамиятнинг тенг ярмидан иборат бўлган аёлларимиз меҳнатда, маданий ва маънавий ҳаётда, жамоат ишларида етакчи ўрин эгаллайдилар. Бошқача қилиб айтганда том маънодаги маънавиятли аёлгина баркамол, комил инсонни тарбиялайди. Эл-юрт аёлини қанча иззат қилса, қадр қийматини баланд тутса шунча кўп маънавиятли фарзандлар улғаяди.

Қайси жамият аёлига беъэтибор бўлса шундай ютқазадик, кейин бундай моддий ва маънавий кемтикликни ўрнини ҳеч нарса билан тўлдириб бўлмайди.

Мамлакатимиз тараққиётини янги, янада юксак босқичга кўтариш йўлидаги самарали меҳнатлари, эзгу фазилатлари билан ҳаммага ўрнак бўлиб келаётган аёллар эртанги кун истиқболи йўлида ҳар жабҳада тинмай меҳнат қилиб келмоқдалар. Аёл – она, аёл – тарбиячи, аёл – мураббий. Ана шу эзгу хислатлар бир вужудда бу мужассамини топгани туфайли аёл баркамол, комил инсонни тарбиялай олади. Унинг пурҳикмат ва пурмаъно ўғитлари, насиҳатларида олам-олам ҳақиқат дурдоналари жиллоланиб туради.

Ана шундай фидоий, ўз касбининг чинакам жонқуярлари Тошкент тиббиёт академияси академик лицейида фаолият юритиб, эртанги эгаларини нурафшон йўл сари етаклаб келмоқдалар. Жумладан, академик лицейнинг биология кафедрасида фаолият юритиб, минглаб шогирдларни тарбиялаган моҳир педагог, ўрта-махсус таълим аълочиси, “Шухрат” медали соҳиби Д.Бабаханова, ўз касбининг устаси ўрта-махсус таълим аълочиси, олима Р.Бабаева, ёшларга ҳалоллик, тўғрилиқ йўлини уқтирган неча-неча ўғил-қизларни учирма қилиб, танлаган касбининг устаси бўлишига асосий сабабчиларидан бўлган, ахлоқий кадрларни тиклашда таълим-тар-

бияни узвийликда олиб бораётган ижтимоий кафедра мудир Ш.Юнусова, олима аёллар Халқ таълими аълочиси С.Нажимова, Д.Шодиева, бўлажак шифокорларни кимё сирларига ошувфта қилган, бугунги кун шифокорларини тетапоя қилдириб, тиббиёт оламига етаклаган устозлар С.Акмалова, Х.Рустамова, “Дўстлик” медали соҳибаси, йиллар давомида ўз ўқувчиларини Менделеев Халқаро олимпиадасига тайёрлаб, нуфузли ўринларни эгаллаб, юртимиз байроғини юқори чўққиларга кўтариб келаётган Р.Жўраева, ёшларни эркин фикр, чуқур қатъият адабий тафаккурларини теранлаштиришга хизмат қилаётган фидоий устозлар М.Хикматова, Д.Исмоилова, С.Расулова, Г.Содиқова, ёшларни келажак ҳаётида аниқ мақсадлар, тўғри қарорлар сари етаклашда хизмат қилаётган А.Мўминова, Б.Абдуқодирова, жаҳон минбарларида ҳеч бир давлатдан қолишмай сўзлашга шай турган ёшларни тарбиялаётган устозлар З.Абдуваҳובה, Г.Файзиева, психолог Х.Усмоноваларнинг хизматлари беқиёсдир. Уларнинг ҳалол меҳнатлари, самарали изланишлари жамиятнинг эртанги кун эгаларининг порлоқ истиқболига замин ҳозирламоқда. Уларнинг ҳар бири юксак камолоти, салоҳияти истеъдоди ва эркин

инсоний фазилатлари билан чинакам фидоий аёллардир. Негаки ахлоқ, тарбия, таълим узвийликда маънавиятнинг негизини ташкил қилади. Айнан шу туфайли таълим-тарбиянинг асосий мақсади ҳар бир шахсда юксак ахлоқий фазилатларни шакллантиради. Тошкент тиббиёт академияси академик лицейида фаолият юритаётган аёллар чин маънода ўз касбининг фидоийларидир.

Жамият маънавиятини шакллантириш ва ривожлантиришда, ахлоқий кадрларни тиклашда таълим-тарбия соҳаларини аҳамияти бениҳоя каттадир. Одоб-ахлоқ, таълим-тарбия соҳасидаги кадрларимиз бизлар учун фақат миллий меросгина эмас, балки инсоний маънавий бойлик ҳамдир. Ана шу миллий, ахлоқий кадрларимизни тиклаш, улардан тўла баҳраманд бўлиш, ёш авлодни улар билан таништириш мустақиллигимизни мустаҳкамлашда одамларда инсонпарварлик, ватанпарварлик сингари фазилатларни қарор топтиришда муҳим омил бўлиб хизмат қилади ва бунда жамият гултожи ҳисобланмиш аёлларнинг ўрни беқиёсдир.

Нигора ҲАКИМОВА,

Тошкент тиббиёт академияси академик лицейи

Ёшлар билан ишлаш, маънавий ва маърифий ишлар бўйича директор ўринбосари

ЯПОНИЯНИНГ "AOIKAI MEDICAL CORPORATION" КОМПАНИЯСИ БИЛАН ТОШКЕНТ ТИББИЁТ АКАДЕМИЯСИ ЎРТАСИДА ҲАМКОРЛИК МЕМОРАНДУМИ ИМЗОЛАНДИ

Сўнгги пайтларда Ўзбекистонда миграция соҳасида амалга оширилаётган кенг қўламдаги ислохотларга кўплаб мамлакатлар сингари япон компанияларида ҳам катта қизиқиш уйғонмоқда. Бу эса икки мамлакат ўртасидаги дўстона муносабатларнинг тобора мустаҳкамланиб боришига сабаб бўляпти.

Жумладан, ўтган йилнинг 22 сентябрида Япониядаги Ўзбекистон элчихонаси Япониянинг "AOIKAI MEDICAL CORPORATION" компанияси вакиллари билан учрашиб, икки давлат ўртасидаги стратегик ҳамкорликнинг кейинги истиқболли режалари тўғрисида бир неча таклифларни ўртага ташлаган эдилар. Учрашувни ана шу мақсадли келишувнинг мантикий давоми дейиш мумкин.

Тиббиёт академияси билан Япониянинг "AOIKAI MEDICAL CORPORATION" компанияси

ўртасида имзоланган меморандум яқин келажақда тиббиёт академияси ёшларининг кунчиқар мамлакатда ўқиш ва ишлаш имкониятини беради.

Учрашувда Эрб Сосей Университети проректори, GEINNESS PEKOPDлар китобиға кирган машхур инсон, сузиш бўйича уч карра жаҳон чемпиони ТЯГАЧИ НАБУ-ТАКА компания тўғрисидаги ва ўзи ҳақидаги қизиқарли маълумотлар билан ўртоқлашди.

Тошкент тиббиёт академи-яси талаба-ёшларининг катта қизиқишига сабаб бўлган бу ну-

фузли корпорацияға 1978 йилда асос солинган. Асосий фаолияти тиббиёт, ижтимоий ёрдам ва меҳмонхона хизматидан иборат. Умумий ишчилари сони 15 мингдан ортиқ компанияда айни кунда 300 нафарға яқин чет эллик фуқаролар ишлайдилар. Корпорация таркибиде 30 та касалхона, 81 кексаларни парваришлаш марказлари, 11 та мактабгача таълим муассасалари, япон тили маркази, коллеж ва тиббиёт соҳасиға ихтисослашган университетлар ҳам мавжуд.

Бўлиб ўтган учрашувда талаба-

ёшлар учун катта имконият мавжудлиги борасида қизиқарли маълумотлар берилди. Хусусан, япон тилини билиш даражасиға қараб улар, Японияда ўқиш учун махсус грант лойиҳаларида иштирок этишлари мумкин. Меморандум шартлариға кўра корпорация иқтидорли талабаларни 100 фоизли грант асосида ўқишға қабул қилишни ўз олдиға мақсад қилиб қўйган. Дунё миқёсида энг узоқ умр кўрувчилар рўйхатида турадиган японлар учун ижтимоий ҳимоя тизими мукамал ишлаб чиқилган. Ҳатто бу борада давлат дастури ишлаб чиқилган. Унга кўра чет эллардан ишға жалб этилаётган тиббиёт ходимлари ва ёш мутахассисларға қариялар ва яқка ёлғиз кексаларни парваришлаш, уларға тиббий ёрдам кўрсатиш ишлариға таклиф этилади.

**Тошкент тиббиёт академияси
Матбуот хизмати**

2021 йил – Ёшларни қўллаб-қувватлаш ва аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш йили

ИЛМ ВА ФАН ТАРАҚҚИЁТИ ТАСОДИФ ЭМАС, БАЛКИ ЗАРУРИЯТДИР

(Давоми. Боши 1-бетда.)

Таълим соҳасидаги ислохотларда педагог ходимларнинг мақоми жамият ва давлат томонидан тан олинди. Янги таҳрирдаги Таълим тўғрисидаги қонуннинг 45 моддасида педагог ходимларнинг мақоми ва уларнинг фаолиятлари кафолатланди. Шу билан бирга педагогларнинг ўз касби фаолиятидаги мажбуриятлари ҳам белгилаб қўйди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.Мирзиёев БМТ Бош Ассамблеясининг 75-сессиясида сўзлаган нутқида бошқа кўпгина муҳим масалалар қаторида ёшлар ҳуқуқлари бўйича халқаро конвенцияни қабул қилиш ташаббуси ёшлар ҳуқуқи, уларнинг тинч ва соғлом яшаши ҳамда таълим олишға бўлган тўлақонли ҳуқуқини тушунамиз. Бутун дунё давлатлари қаторида Ўзбекистон ҳам коронавирус пандемиясини бошидан кечириши, мураккаб даврга қарамай, сифатли ва мукамал таълим олишни таъминлаш ҳаммиша устувор вазифа бўлиб келди. Бугунги қийин шароитда ҳам ўз вақтида қўрилган чора-тадбирлар асосида таълим олишнинг масофавий, инклюзив шакллари жорий қилинди. Таълим ташкилотлариға хорижий муассасалар билан қўшма факультет ва ўқув марказларини ташкил қилишға рухсат этилди. Бугунги вазиятдан келиб чиққан ҳолда ёшларни, ўқувчи ва та-

лабаларни, педагогларнинг саломатлигини асраш мақсадида тиббий антисептик воситалар билан таъминлаш учун инкирозга қарши кўрашиш жамғармасидан 17 миллиард сўм маблағ ажратилди. Ёшларимизни олий ўқув юртлариға кириш учун топширган ҳужжатлари кўрсаткичи ўтган йилларға нисбатан 40 фоизға кўп бўлиши ҳам таълимға бўлган талаб ва эътиборни ортиб бораётганидан далолат беради. Олий ўқув юртининг кундузги бўлимиға қишлоқ жойларида яшаётган кам таъминланган оилаларнинг қизлари давлат гранти асосида ўқишға 940 ўрин ажратилди. Бу ўз ўрнида ёш қизларимизни келажақда муносиб касб эгаси бўлишға замин яратади.

Президентимиз Ш.Мирзиёев Янги Ўзбекистон ва Учинчи Ренессансга пойдевор яратиш ҳақида сўз юритар экан, бунда янги тараққиётнинг таркибий қисмлари – иқтисодиёт, таълим-тарбия, илм-фан, тиббиёт, маданиятни бугунги тараққиётимиздаги алоҳида ўрнини белгилаб берди. Президентимиз Мурожаатномада "Янги Ўзбекистон мактаб остонасидан бошланади" деган ғояни илгари сургани бу ёшларға таълим беришни сифатини ошириш билан бирга рақобатдош кадрларни етиштиришда муҳим аҳамиятли ғоядир. Давлатимиз раҳбари соғлиқни сақлаш тизимини ривожини янги босқичға кўтариш, тиббиётни бирламчи

бўғинини янада кучайтириш, бунда умумий амалиёт шифокори ўрниға оилавий шифокор ва унга 5 нафар ўрта тиббиёт ходимдан иборат "Тиббий бригада" ташкил қилинишиға тўхталиб, буларнинг ҳаммаси аҳоли саломатлигини муҳофаза қилиш ва сифатли самарали тиббиётға қаратилган.

Шу ўринда бу жараёнда ўрта махсуд таълим олган ёшларни ҳам иш билан бандлигини таъминлайди деб эълон қилиниши Ўзбекистон сиёсати ижтимоий йўналтирилган, иқтисодий барқарорлик йўлида муҳим қадам бўлиб юрт келажаги бўлган ёшларға эътибор, аҳолини саломатлигини мустаҳкамлаш, жамиятға келажаққа эътибор бўлмоқда. Мурожаатномада келтириб ўтилганидек, буюк аждоғимиз Имом Мотуридий Ҳазратлари айтганларидек "Тириклик ҳикматини соғлиқда деб билгин". Буюк бобокалонимиз Мир Алишер Навоий таъкидлаганидек ўз даврида ёшларға мурожаат қилиб, "Қуёшлик истасанг касби камол эт". Ёшларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, тарбия, илм беришға биз ўз ҳиссамизни қўшар эканмиз бунинг учун яратилган имкониятлар ва салоҳиятимиз ҳам етарли.

**Шаҳноза ЮНУСОВА,
Тошкент тиббиёт академияси
академик лицейи ижтимоий
фанлар кафедраси мудири**

Ҳикмат

*Аёл латофатини уч нарса йўққа чиқаради:
қайсарлик; асабийлик; баланд овоз.*

Ҳикмат

Тошкент тиббиёт академиясининг 100 йиллигига бағишланади

ТИРИКЛИКДА ҚЎЙИЛГАН ҲАЙКАЛ

Биоэтика беморларнинг ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилади. Қаҳрамонимиз, марҳума Малика АБДУЛЛАХЎЖАЕВА рационализатор сифатида Ўзбекистонда биринчилардан бўлиб, худди шу соҳага асос солди. Тиббиётнинг серқирра йўналишлари ичида энг мураккаб ва масъулиятли йўлни танлади. Ўзбекистонда патологик анатомия йўналишининг ривожланишига муносиб ҳисса қўшди. Малика Абдуллахўжаева бугун орамизда йўқ. Бироқ ўзбек олимасининг мазмунли умр йўли, сермахсул ва серқирра илмий-амалий меҳнат фаолияти мудом эъзозда.

Ўзбекистон Қаҳрамони, Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академияси академиги, Халқаро Патология академиясининг Марказий Осиё бўлими Президенти, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган фан арбоби, тиббиёт фанлари доктори, профессор, республика Патологик анатомия маркази директори, XX асрнинг энг кўзга кўринган 500 нафар олимларидан бири эди. М.Абдуллахўжаеванинг инсониятга хизмат қилаётган умрбоқий илми муносиб баҳоланиб, “Меҳнат шухрати” ордени соҳиббаси бўлди.

Йирик патологоанатом сифатида Ўзбекистон ва МДХ мамлакатларида трансплантацион иммунитетни ўрганиш орқали иммун патология ривожланиши равнақига катта ҳисса қўшди. МДХ давлатларида биринчи марта макро ва микроскопия телемедицинанинг Телепатология йўналишини ташкил этилиб, биопсия бўйича Европанинг барча мамлакатларидаги шифокорлар билан консултация олиб бориш ва барча тиббиёт институтлари талабаларини дистанцион ўқитиш имконияти яратилди.

Жаҳон Соғлиқни сақлаш ташкилоти эксперти сифатида дунёнинг жуда кўп мамлакатларида ўтган Халқаро конференцияларда ўнлаб маърузалари билан иштирок этган ўзбек олимасига АҚШнинг Калифорния штатида Фресно шаҳри фахрий фуқароси мақоми берилган. У аввало ўз юртининг, истараси иссиқ, жондан азиз ватандошларининг фахри эди. Шунинг учун изланишлари даврида йил этган янгиликни илғаб олиб, Ўзбекистон амалиётига киритишга жон-жаҳди билан киришарди. Мақсадлари рўёбга чиқмагунча, тиним билмасди. У тиббиёт илмини энг аввало инсонлар ҳақида қайғуриш деб тушунарди.

Малика Абдуллахўжаеванинг шогирдлари билан суҳбатлашиб қолсангиз, устозларининг соғлиқни сақлаш амалиётига жаҳон стандартлари асосидаги замонавий усулларни жорий этишдаги жасорати ҳақида гапириб беришни ўзлари учун шараф деб билишади.

Одам патологиясини ўрганиш мақсадида Тошкентда Республика патологик маркази ташкил этилди. Патологик анатомия маркази биносини қурилишига шахсан ўзи бош-қош бўлди. Республика патологик анатомия маркази илк тамал тоши қўйилган кундан ҳозирги давригача бўлган қизгин илмий-амалий фаолияти давомида худди шу тенденцияга қатъий амал қилиб келади. Бунинг биринчи сабаби орамизда одамларга сидқидилдан хизмат қилиш, инсон ҳақида қайғуришни ўз вивдони амрига айлантара олган фидоийларнинг борлигида.

Ўзбекистон Қаҳрамони Малика Абдуллахўжаеванинг бу ёруғ дунёдаги вазифаси ва ҳаётдаги миссияси шу оддий ва ўз ўрнида мураккаб қондага асосланганида, дея хотирлайди шогирдларидан бири профессор Хасан Турсунов. Ўз атрофига муносиб шогирдларни жамлаб,

уларга ҳақиқий устозлик даражасида йўл кўрсата олган, кези келганида бирига опа, бирига она бўлиб бошини силаган, илмий фаолиятдан ташқари шахсий ҳаётда ҳам уларнинг ҳар бирига қайишиб, шогирдларининг қорига яраган ҳазрати инсон ҳақида кўпроқ билгим келарди.

“Ёшим олтимшдан ошди... ҳаётда кўп инсонларни кўрдим. Илмнинг машаққатли йўлларида неча бор ййқилиб, неча бор қайта турдим... мен билган инсонлар орасида онамдай меҳрим тушган устозим Малика Абдуллахўжаеванинг ўрни бўлакча эди. Мен бу инсон билан учрашувимизни тақдирнинг менга ато этган муқофоти деб биламан... 40 йил унинг илмидан сабоқ олдим, 40 йил у кўрсатган йўлдан юрдим, 40 йил унинг одамларга қилган яхшиликларидан сабоқ чиқардим”.

“Мен меҳнат таътилига чиқишга кўрқардим, нега биласизми, яна суҳбатимизга қўшилди профессор Ражаббой Исроилов, сабаби, уша мен дам олган пайтда устозим Малика опа менга нотаниш бўлган илмий терминларда гапира бошласа ҳеч нарсага тушунмаяпман дейишдан уялардим. У доим ўз илмини ошириб боргани учун ҳам дунёдаги етакчи клиника олимлари билан уларнинг тилида бемалол баҳса кириша оларди. Замонавий патологик анатомиянинг дунё миқёсида қандай тараққий топишини ҳар бир маърузасида чуқур илмий салоҳият, пухта билим, замонавий илмий қарашлар билан исботлаб беради. Хорижий мамлакатларда ўтказилган ўнлаб халқаро анжуманларда соф инглиз тилида патологик анатомия ва тиббиётнинг долзарб муаммоларига бағишланган илмий маърузалари билан иштирок этиб, илм аҳлини, хорижлик ҳамкасбларини ҳайратта солганига ўзим гувоҳман. Устозимнинг шарафли номи дунё олимлари орасида ҳалигача катта ифтихор билан тилга олинади. Россия, АҚШ, Швейцария, Болгария, Венгрия, Италия, Бельгия, Югославия давлатларида чоп этилган илмий мақола ва рисоаларни эса хорижий тиббиёт муассасаларида ишончли манбаа сифатида фойдаланиб келинмоқда.

Тошкент тиббиёт академиясидаги ҳар бир устоз педагогининг Малика опа тўғрисида ҳар доим шундай тўлқинланиб гапириши сабабини олиманинг қизи Дилором Абдуллахўжаева қуйидагича изохлади.

“Мен ақлимни танибманки, уйимиз талабалар билан гавжум бўлган. Онам кеч соат олтида ишдан қайтиб уйга кирсалар, орадан бир соат ўтиб, 7да шогирдлар кириб келишарди. Ушанда сажкиз ёшда эдим. Мен уларнинг савол-жавоблари, гапларининг мазмунини тўлиқ тушунмасам-да, онамнинг бу одамларга ўта меҳрибонлигини ҳис этиб турардим. Балогат ёшига еганимдан сўнг онамнинг сирдоши ва маслақдошига айландим. Мени ҳамisha унинг меҳридарёлиги ҳайратга соларди. Кафедрада, ишда, яқин қариндошлар орасида у ҳамisha масъулиятни ўз зиммасига

оларди. Қўлидан келадиган иш бўлса, бировнинг ҳожатини ҳақариб ёрдам беришни ўз бурчи ҳисобларди. Ҳалигача унинг шогирдлари, ҳатто оддий ишчи, фаррош ва ҳайдовчилардан онам қилган катта яхшиликлар борасида эшитаман. Ва шуни англаб етдимки, одамларга нафи тегадиган илм билан одамгарчилик ҳамisha бир-бирини тўлдириб турар экан. Ўзгаларнинг ташвиши билан яшай олган инсонлар ҳақиқий илм кишилари экан. Мен шундай забардаст аёлнинг тарбиясини олиб, унинг йўлидан бораётганимни тақдирнинг менга ато этган беназир неъматини деб биламан”.

Америкадаги Халқаро Биография институти томонидан XX асрнинг энг буюк 500 алломаси сафига киритилган биринчи ўзбек олимаси.

Хотин-қиз талабалар орасида биринчилардан бўлиб Давлат стипендияси соҳиб.

Патологик анатомия фани бўйича биринчи фан доктори, профессор.

Мустақил Давлат Ҳамдўстлиги мамлакатларидан чиққан энг биринчи ва яққаю ягона Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти (ВОЗ) илмий маслаҳатчиси, эксперти ва муваққат маслаҳатчиси.

Халқаро Патология Академияси Марказий Осиё бўлимининг биринчи президенти. Республика Патологик анатомия маркази ташкилотчиси, биринчи директори. Кембридж илмий маркази мутахассислари томонидан 1998 йилнинг энг салоҳиятли аёли унвонига сазовор бўлган биринчи ўзбек аёли эди. Жаҳонга таникли оlima, бағрикенг ва меҳрибон она, самимий устоз, миллий тиббиётимиз равнақига улкан ҳисса қўшган оlima Малика Абдуллахўжаева 2018 йилнинг 26 июнида Тошкент шаҳрида 86 ёшида вафот этган. Малика Абдуллахўжаева 15 та монография, 250 дан ортиқ илмий мақолалар, 15 та тематик тўплам, 7 та муаллифлик гувоҳномаси, тиббиёт тарихига бағишланган 2 та дарслик ва врачлар учун мўлжалланган битта қўлланма яратган. 1997 ва 2012 йилларда тиббиёт институтларининг 3-курс талабалари учун 2 жилдлик “Одам патологиясининг асослари” дарслигини ўзбек ва рус тилларида чоп эттирган. Ўзбек зиёлилари орасида ҳам латиф ҳам шарифлик мақомига эриша олган бу аёлнинг беназир илми, кучли мушоҳада, камдан-кам шифокорга насиб этадиган чуқур анатомик сезгиси, одамлар қалбига йўл топа олишдек теран фалсафаси ҳамон у яратиб кетган катта илмий хазина сифатида ИНСОНлар саломатлиги йўлида хизмат қилишда давом этмоқда.

Айлижон ЗОҲИДИЙ,
Гулчехра МИРЗАЕВА

ТОШКЕНТ ТИББИЁТ АКАДЕМИЯСИ БЎЙИЧА ҚУЙИДАГИ ВАКАНТ БЎШ ИШ ЎРИНЛАРИГА ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛИНАДИ: (2021 йил февраль)

Кафедра мудири

Тиббий профилактика факультетида қарашли “Коммунал ва меҳнат гигиенаси” кафедраси

Катта ўқитувчи

Даволаш факультетида қарашли “1-сон ички касалликлари пропедевтикаси” кафедраси

Тиббий профилактика факультетида қарашли “Информатика ва биофизика” кафедраси

Ассистент

Даволаш факультетида қарашли “1-сон ички касалликлари пропедевтикаси” кафедраси

Даволаш факультетида қарашли “2-сон ички касалликлар” кафедраси

Тиббий педагогика факультетида қарашли “2-сон факультет ва госпитал терапия” кафедраси

Тиббий педагогика факультетида қарашли “Фтизиатрия ва пульмонология” кафедраси

Тиббий профилактика факультетида қарашли “Гистология ва тиббий биология” кафедраси

Тиббий профилактика факультетида қарашли “Информатика ва биофизика” кафедраси

Тиббий профилактика факультетида қарашли “Гематология, трансфузиология ва лаборатория иши” кафедраси

Тиббий профилактика факультетида қарашли “Болалар, ўсмирлар ва овқатланиш гигиенаси” кафедраси

Даволаш факультетида қарашли “2-сон акушерлик ва гинекология” кафедраси

Малака ошириш факультетида қарашли “Травматология, ортопедия ва ХДЖ” кафедраси

Олий маълумотли ҳамшира факультетида қарашли “Ўзбек ва хорижий тиллар” кафедраси

Ҳужжатларни қабул қилиш муддати бир ой эълон қилинган кундан бошлаб, ректоратнинг девонхона бўлимига топширилади.

Манзилимиз: Олмазор тумани, Фаробий кўчаси, 2-уй.

Тошкент тиббиёт академияси ректорати ва касаба уюшмаси “Тиббий ва биологик кимё” кафедраси мудири, доцент
Муножат Кульманова УСМАНОВНАнинг
вафоти муносабати билан марҳуманинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

MUASSIS:
**TOSHKENT
TIBBIYOT
AKADEMIYASI**

MUHARRIR
**TURDIQUL
BOBOMURATOV**

TAHRIR HAYATI:
Q.Nizomov (Bosh muharrir o'rinbosari),
O.Hazratov, A.Zohidiy, D.Norgulov,
L.Abduqodirova, M. Hasanova

Gazeta Pentium-IV
kompyuterida sahifalandi va Toshkent
Tibbiyot akademiyasi RISOGRAFida
400 nusxada chop etildi.
Manzilimiz:
Toshkent shahri, Farobiy
ko'chasi, 2-uy
Nashr uchun ma'sul
Q.Nizomov

Gazeta Toshkent Matbuot va axborot
boshqarmasida 2007-yil 15-yanvarda
02-0049 raqam bilan ro'yxatga olingan

Mualliflar fikri tahririyat nuqati nazaridan farqlanishi
mumkin. Maqolalardagi ma'lumotlar uchun
mualliflar javobgardir
Бепул тарқатилади